A°. 1854. N°. 302.

DONDERDAG 21 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 21 December.

Het voornaamste nieuws is heden, dat het Engel-e ministerie gezegevierd heeft over den tegenstand en de wet tot aanwerving van vreemde troepen. t 241 tegen 202 is de tweede lezing doorgegaan alhoewel de heer *d'Israëli* verklaard heeft ook bij 3e lezing tegen de aanneming te zullen blijven ken, beschouwt men thans het gevaar voor een isteriëlen krisis in Engeland geweken. Deze zou zeer ten onpas wezen. Dat de Britsche regering de aanneming heeft gerekend, blijkt daaruit, dat e agenten in Duitschland reeds met de voorbereinde werkzaamheden der werving bezig zijn.

Gisteren hebben we het vertrek gemeld van den er *Usedom* met eene bijzondere zending naar Lonn. Men zegt, dat hij later ook naar Parijs zal an. Algemeen gelooft men, dat Pruissens pogingen het sluiten van een afzonderlijk verdrag zullen lukken; men verwacht dan zeker zijne toetreding. Terwijl de jaardag des Czaars te Berlijn door ee diners, waarvan een aan het hof, is gevierd, de 18 Dec. te Weenen daarentegen zonder de wone plegtigheden afgeloopen. Er is zelfs geene gtige dienst gedaan in de kapel van het gezantap; de Russiesche militaire gevolmagtigde, graaf ackelberg, heeft slechts een klein diner gegeven. Russ. gezant doet alle pogingen, om eene vredeeuk ten slotte te voorkomen; hij vraagt dagelijks dientie, nu bij de keizerin-moeder, dan bij de aartsrtogen of hertoginnen. Graaf *Buol* houdt intusschen drukke konferentien met de Fransche en ngelsche gezanten. Dit alles is minder vredelievend.

Niet geheel ten onregte misschien ziet men juist ok in de inscheping van *Omer Pacha* met het ootste deel van zijn leger het bewijs, dat Oostenijk zeer zeker aan den oorlog denkt. Turkije toch on zich niet geheel ontdekken aan de grenzen van en staat, waarmede het in oorlog is, en daardoor elfs zijne hoofdstad wagen, als het niet verzekerd was, dat zijn magtige vijand aan die grenzen door en magtigen vriend zou worden in toom gehouden, terwijl de grootere magtstelling, die hierdoor van de zijde der verbondenen in de Krim mogelijk wordt, eene nieuwe grief wordt van Rusland tegen het Weener-kabinet.

Te Turijn is er weder en met meerder schijn van zekerheid sprake van het sluiten van een verdrag van Sardinië met de Westmagten. De Sard. kamer heeft den 16. het budget van uitgaven voor 1855 à 138 millioen livres goedgekeurd.

In den Zwitserschen raad van Staten is eene motie door een der leden, den heer *Dubs*, ter tafel gebragt, om den toestand der Joden, die in sommige kantons nog buitengemeen drukkend is, nader te regelen en met de vrijheden van Zwitserland meer in overeenstemming te brengen.

— Door Z. M. is benoemd tot notaris te Eindhoven *E. M. Jonckbloet*, thans prok. bij de arr. regtbank aldaar.

Z. M. heeft benoemd: bij het 2de reg. inf., tot kapt., den 1sten luit.-adj. *M. Logeman*, van het 6de reg. inf.; bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit., den 2den luit. *A. Pompe*, van het instr.-batt.; bij het 6de reg. inf., tot majoor, den kapt. *A. H. Lieshont*, van het 2de reg. inf.

Verder heeft Z. M. den majoor *A. van Citters*, van het 6de reg. inf., op zijn verzoek, gesteld op non-aktiviteit; — en den gepens. kapt. met rang van majoor *B. W. Bolomey* vergund het dragen der akt. uniform van het wapen der art., waartoe hij laatstelijk heeft behoord.

:— Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen de leden van de Eerste Kamer.

— Men verneemt, dat ook weder voor dezen winter, even als in het vorig jaar, uit den *Senatus Veteranorum* van het Utrechtsch studentenkorps eene Kommissie is benoemd, om door het uitreiken van kleeding en deksel eenigzins den nood der armen van deze stad te verlichten. — Deze Kommissie bestaande uit de H. H. *Alewijn*, *Bergsma* en *Tijl*, is door de vrijwillige bijdragen van H. H. Studenten in staat gesteld te beschikken over de aanzienlijke som van ongeveer *f* 1000. Bij deze bedeeling zullen, naar men verneemt, vooral in aanmerking komen de nagelaten betrekkingen van hen, die door de laatst geheerscht hebbende cholera zijn weggerukt.

*— H. M. de Koningin heeft aan de Dames bestuurderessen eener Loterij van vrouwelijke handwerken te Wijk bij Duurstede, dienende tot instandhouding der Bewaarschool te dier stede, een prachtig kanapé kussen toegezonden, om te verstrekken als prijs in genoemde verloting.

— Den 19. Dec. is aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctor in de Regten de heer *J. H. F. Umgrove*, van Almen (Gelderland), met Theses.

— Door scheepsreeders, assuradeurs en verdere belanghebbenden bij de scheepvaart te Rotterdam is op nieuw een adres aan Z. Exc. den Minister van Marine aangeboden, ter bekoming van een *vuurschip* tusschen de Zeeuwsche banken, welk verzoek, na eene behoorlijke inleiding, de gronden doet kennen, die de daarstelling wenschelijk maken; het verzoek is in twee deelen vervat, namelijk: ten eerste, dat het Z. Exc. moge behagen eene kommissie van wege het Ministerie te benoemen uit zoodanige personen, als Z. Exc. vermeent zulks te moeten behooren, en ten tweede, dat Z. Exc. toesta dat uit of door de scheepsreederijen tevens eene kommissie benoemd worde, bestaande uit onze eerste en meest ervaren gezagvoerders der koopvaardijschepen en in allen deele bijzonder bekend met onze zeegaten, ten einde, gezamenlijk met de door Z. Exc. benoemden, dit belangrijk punt met kennis van zaken te onderzoeken en te beoordeelen.

— Door de *Dusseld. Z.* wordt gemeld, dat reeds sinds 14 dagen de jongelieden in Limburg door Engelsche agenten of wervers worden bewerkt, om deel te nemen aan het legerkorps, dat Groot-Brittanje uit vreemde troepen wil te zaam brengen, waartoe de wet door het Parlement dezer dagen is en wordt behandeld.

— Te Rotterdam heeft men den 13. dezer in het departement van de Maats. *tot Nut van 't Algemeen* bijna eenstemmig aangenomen, om een voorstel op de Algemeene vergadering van 1855 ter tafel te brengen, ten einde art. 4 van de wet der Maats. aldus te wijzigen: *„Al wie het doel der Maatschappij, zoo als het in Art.* 1 *omschreven is, wil helpen bereiken, kan, tot welk Christelijk Kerkgenootschap hij ook behoore, als gewoon lid der Maatschappij worden aangenomen, met inachtneming van de huishoudelijke bepalingen, door de Departementen voor het verkiezen en toelaten van leden vastgesteld."*

— Men schrijft uit Belgie, dat de lust tot deelneming in den Oosterschen oorlog veel levendigheid verwekt onder het Belgisch leger en de desertie uit de grens-garnizoenen op vrij groote schaal plaats vindt. Er zijn regementen die op sommige dagen 30 man te min hebben op het appel. Manschappen van alle wapenen loopen naar de Fransche grenssteden over, worden onverwijld naar het depôt van het vreemden legioen in Afrika gezonden en van daar, zoo men gelooft, ingescheept naar de Krim.

— Miss *Nightingale*, onlangs met een aantal andere Protestantsche dames, uit Engeland naar de Krim vertrokken, is zeer schoon en heeft een eigen vermogen van drie ton gouds. Zij deed reeds sedert verscheidene jaren afstand van alle zoogenaamd wereldsch genoegen.

Terzelfder tijd gingen ook naar de Krim 12 R. Katholijke nonnen, onder de leiding van eene Iersche Superieure. De Protestantsche pleegzusters zijn in 't donker gekleed met een grijzen mantel of shawl en een zwarten hoed. De R. Katholijke nonnen dragen een witten japon met een witten doek en eene zwarte muts.

— Door den gouverneur-generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. Benoemd: Tot ads.-resid. van Sumanap, res. Soerabaija tevens vendum. aldaar, N. A. F. Arriens; tot vendum. te Japara, de ads.-res. L. A. Gallé; tot commies belast met de admin. van 's lands kas, tevens vendum. te Buitenzorg, jhr. A. W. Cornets de Groot; tot commies op het kantoor van den ads.-resident van Grissee, res. Soerabaija, S. S. de Vries; tot lid bij den raad van just. te Banda, de heer C. J. A. de Quay kapt., mil. comm. aldaar; tot ommeg. regter in de 1e afd. op Java, Mr. M. P. A. Coster; tot control. 3e kl. bij de land. ink. en kultures, de ambt. J. C. A. Scharff; tot comm. op het kant. van den ads.-res. van Ayer Bangies, Sum. Westk., A. C. Jeghers.

Bevorderd: Bij het personeel der kaneel-kultuur, tot adsistent 3e kl., de opz. der 1e kl. J. van Hoek; tot opz. der 1e kl. H. E. van Kraaijenoord en J. W. Cordromp.

Weder gesteld ter beschikking van den direc. der kultures, de comm. bij de direct.-gen. van fin., J. Baart de la Faille.

Ontslagen: Op zijn verzoek, eervol, de elève bij 's lands houtstapelplaats en houtzaagmolen te Batavia, H. Orth; wegens vertrek, eervol, als lid bij den raad van just. te Banda, J. W. J. Pieper; op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de zoutverkoop-pakhuizm. te Djawana, res. Japara, H. Duym; uit zijne betrekking, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de ads.-res. van Sumanap, C. T. R. Wijnmalen.

Verleend: Een twee-jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resid. van Riouw, T. J. Willer; wegens ziekte, een verlof naar Europa, voor een onbepaalden tijd, buiten bezwaar van 's lands kas, aan Mr. J. H. Graaf van den Bosch; voor den tijd van een jaar aan J. Keyzer, opz. der 1e kl. bij den waterstaat en 's lands gebouwen Tjilatjap.

Militair Departement. Benoemd: Tot adjudant bij den staf van den gouv.-gen., de luit.-ter-zee 2e kl. bij Zr. Ms. zeemagt, jhr. H. Quarles van Ufford.

Tijdelijk opgedragen: Aan den majoor der genie W. A. J. von Krippendorff de betrekk. van chef van het eerste bureau der genie-directie, en command. van het corps sappeurs; aan den kapt. der genie J. van Staveren de betrekk. van onder-direct. der genie in de eerste millit. afd.

Ontslagen: Eervol, als adjud. van den gouv.-gen., de kapt.-luit.-ter-zee directeur van het marine-etablissem. op Onrust, N. baron Gansneb genaamd Tengnagel; op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. milit. dienst, de offic. van gezondheid 3e kl. P. J. Frank en de apoth. 2e. kl. J. P. van Rouveroy van Nieuwland.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapt. adj. bij den gener. staf J. W. C. van Langen.

Arnhem 20 *Dec.* 4,90 El; + AP., 11,85 Gew. 10 D.

DEN HELDER 18 December.

Te Texel binnen Mercurius, kapt. *Visser*, Bellatrix, kapt. *Sandberg*, beide van Batavia; Activo, kapt. *de Vries*, van Havana.

DEN HELDER 20 December.

Te Texel binnen Willem de Clercq, kapt. *Ouwehand*, van Batavia, Jan Daniel, kapt. *Rietbergen*, van Soerabaija.

Utrechtsche Schouwburg.

De heer *de Vries*, die niets onbeproefd laat, om het Tooneellievend publiek, zooveel mogelijk, genoegen te verschaffen, liet dan ook de gunstige gelegenheid niet voorbijgaan, die zich te Amsterdam voordeed, om de beminnaars van een goed komediespel te vergasten op eene voorstelling van den heer en mevr. *Taigny*, ook op Utrecht toe te passen, door den vierden zijner abonnementsavonden te vervullen met drie kleine *Comédies-Vaudeville:* CHIEN-ET-CHAT, LE PROTEGÉ, en L'IMAGE, afgewisseld door nog een drietal *Romances-nouvelles: Deux coeurs*, *le Premier Bal d'Emma*, en *la dernière Marquise*, welke Mevr. *Taigny* allen met veel naïviteit voordroeg, die de onbeduidendheid er van over het hoofd deed zien; gelijk ook alleen aan het volmaakt-geoefend talent van de beide bedoelde dramatische kunstenaars mag worden toegeschreven, dat de bovenvermelde *Comédies*, door het talrijk opgekomen publiek, over het algemeen, met genoegen en onder luide toejuiching werden gezien, edoch en desniettemin schrijven de meesten met ons onder eene *dergelijke* representatie, voorzeker: *vue*, *bon pour une fois*. — De voorstelling van heden Donderdag (met den heer PETERS, wederom als *Gast*) belooft grooten bijval, en een glansrijk slot van de *eerste* Abonnements-serie. Π.

Brieven uit de Residentie.

XIII.

De afgeloopene diskussie over de begrooting voor oorlog, met 38 tegen 28 stemmen aangenomen, heeft in elk opzigt den goeden dunk en de hooge verwachting geregtvaardigd, die men zich van den man had gevormd, thans aan het hoofd van het departement van Oorlog geplaatst. Heeft te dezer gelegenheid, die Minister ruimschoots blijken gegeven van de hem eigene *rondheid* en kordaatheid, niet minder heeft hij zich de erkentelijkheid van het echt Nederlandsche hart waardig gemaakt, door de wijze waarop hij de Nederlandsche eer verdedigde, toen die in den loop der diskussien werd aangerand op eene wijze, die getuigt, hoe te ver gedreven ijver voor, of gehechtheid aan bloot materiële belangen, het hart voor ware Vaderlandsliefde en voor de waardigheid der Natie koud maken.

De hevigste aanvallen waren gerigt tegen het verhoogd eindcijfer der begrooting, gebragt op bijna elf en een half millioen guldens, in verband met eene bewering van den Minister, kort na zijne optreding als zoodanig gedaan, dat eene begrooting van tien en een half millioen, voldoende kon worden geacht, om in de dienst te voorzien. Deze bedenkingen echter ontmoetten krachtigen tegenspraak. De Minister kwam er rond voor uit, dat hij, wel is waar in dien geest had gespoken, maar daarom geenszins op de geheele toekomst had gedoeld en dat daarenboven de toestand van Europa, de schier ongelooflijke duurte van vele behoeften voor 's lands verdediging en meer andere oorzaken aanwezig waren, die den staat van zaken, sedert, een geheel ander aanzien hadden gegeven.

Aan drogredenen van den kant der oppositie ontbrak het niet. Zoo werd bv. door den heer *Thorbecke* beweerd, dat een leger bij ons gemiddeld iedere 25 jaren geroepen werd om het land te verdedigen, 't welk, gerekend tegen elk jaar slechts 10 millioen, eene som opleverde van 250 millioen, eene som, waartegen het belang van zoodanige verdediging niet opwoog. Hij zeide al verder, dat men zich niet moest wapenen, ten einde grootere Mogendheden niet in verzoeking te brengen, onze hulp in te roepen. De geleerde Spreker scheen, te dezen aanzien, uit het oog te verliezen, dat hij te veel bewees, want, gingen zijne redeneringen op, dan zou het geraden zijn, om het geheele leger af te danken en alle middelen van verdediging te laten varen.

Terwijl de heer *Forstner van Dambenoy* van het begin tot het einde zijne begrooting met uitstekende zaakkennis en waardigheid tot zelfs in de kleinste bijzonderheden verdedigde, terwijl hij, ook bij onaangename aanvallen, geen oogenblik de parlementaire [illegible] den loop der diskussien heeft verlaten, [illegible]pten die aanvallen hem echter, om lucht te geven aan de overtuiging en de inspraak van een vaderlandslievend en edel hart. 't Was namelijk, [illegible] aanleiding van de rede van den heer *Westerhof*, die de waarde van eene gewapende magt in ons land bestrijdende, op de jaren 1830 en 1831 wees en de uitkomsten van den toenmaligen strijd met den naam van smartelijk en *smadelijk* bestempelde. Het was voornamelijk naar aanleiding van die rede en van die van andere Groninger afgevaardigden, in gelijken zin sprekende, dat de Minister van Oorlog in krachtige taal den Nationalen roem tegen dergelijke aanvallen handhaafde.

Men hoore zijne eigene woorden: „In 1830 zijn er voor ons en bijzonder voor ons militairen, zeer treurige gebeurtenissen voorgevallen. Wij weten allen, dat wij ten onregte, ja zeer ten onregte, door geheel Europa gehouden werden voor lafaards. Men heeft gezegd: „Nederlander en lafaard is synoniem! Dat heeft men in geheel Europa gezegd, en zeer ten onregte. Toen is gekomen de tiendaagsche veldtogt. Verscheidene leden der Kamer hebben dien veldtogt mede gemaakt. Deze veldtogt heeft de onverdiende vlek, maar die toch een vlek was, uitgewischt, en ik zeg nu, dat, wanneer het uitwisschen van die vlek niet alleen 200 maar 1000 millioen had gekost, ik het nog gelukkig zou vinden, en wanneer ik te kiezen had, tusschen twee positien, de rijkste man van Nederland te zijn of de armste man, dan wilde ik liever de armste zijn *met* den tiendaagschen veldtogt, dan de rijkste zonder den tiendaagschen veldtogt. Geld, mijne Heeren! kan men altijd weer krijgen, dat kan men herwinnen, maar de verloren eer niet meer!"

Voorwaar, krachtige, edele, het Hollandsche hart waardige mannentaal, en kon het dan ook verwondering baren, dat tegen de gewone gebruiken aan, die woorden van den baron *Forstner van Dambenoy* met luide toejuichingen in de Kamer, ja zelfs van de tribunes werden bekroond. Het was het tweede bedrijf van de hulde aan den generaal *Spengler* gebragt, toen deze voor de eer van den Nederlandschen krijgsman tegen de krenkende aanvallen door den Groninger afgevaardigde *Zijlker* optrad, — toen deze laatste, in eene overigens geheel onbeteekenende redevoering, den Nederlandschen krijgsman in een bespottelijk daglicht meende te mogen stellen, slechts korten tijd, nadat diezelfde krijgslieden ernstige onlusten in de stad Groningen door kracht van wapenen hadden gestuit, onlusten die de voorvechters der volkssouvereiniteit verwekt hadden, — die voorvechters, welke met krokodillen-tranen, zoo als de Minister van Justitie te regt zeide, het oproer gaarne op straat brengen.

En nu sluiten wij, gerustelijk aan onze lezers overlatende de waardeering der juistheid, van hetgeen door ons is voorop gezet: dat de Minister van Oorlog, baron *Forstner van Dambenoy*, zich bij de laatste diskussien heeft doen kennen, als een man van waarheid, eer en opregte Vaderlandsliefde.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst van gister is ingekomen eene voordragt, ter wijziging van de wet van April 1850 op de brieven-posterij. — Het voorstel is naar de Afdeelingen verzonden.

Na met geslotene deuren te hebben geraadpleegd over het reglement op de boekerij van de Kamer, zijn in de openbare vergadering de beraadslagingen geopend over de tijdelijke begrooting voor het departement van Marine.

Z. E. de minister van Financien heeft eenige wijziging voorgesteld in de voorafspraak der wet.

De heer *Rochussen* heeft de redenen uiteengezet, die hem hebben genoopt om tegen de vorige begrooting te stemmen, en de maatregelen, welke hij, voor het vervolg, in 't belang der Marine zoude wenschen. Deze zijn, dat al de oorlogschepen, die bevonden worden zee te kunnen bouwen, zullen worden in staat gesteld, om des gevorderd naar zee te kunnen gaan; — dat hetgeen daartoe wordt vereischt, in de arsenalen voorhanden zal zijn; — dat een vast stelsel zal worden aangenomen, niet voor het bouwen van schepen, maar voor het beheer en bestuur der Marine; — dat de zeemagt zal worden geregeld, ook in 't belang van de O. Indien, echter zonder eene koloniale Marine, maar met een genoegzaam aantal schepen, bestemd om aldaar te blijven; — dat de geldelijke bijdrage der O. I. middelen zal worden geregeld, zoodat men wete, wat voor de behoefte in het moederland overblijve; — dat de administratie zal worden vereenvoudigd, met ééne werf voor aanbouw, en ééne werf voor reparatie; — en dat de adelborsten, bij hunne opleiding voor dienst, niet in twee afdeelingen zullen worden gesp[illegible]

De heer *van Goltstein* acht zich verpligt, nadat vorige spreker zijne denkbeelden over de toekoms[illegible] inrigting van onze marine heeft bloot gelegd, te [illegible]nen te geven, dat hij zich in verschillende opzig[illegible] met zijne gedachten niet kan vereenigen. Dat [illegible] a. het geval met eene verhooging der uitgaven [illegible] uitbreiding van het materieel. Hij meent toch, door eene betere inrigting der begrooting, dat [illegible] zonder hoogere uitgaven zou kunnen bereikt wor[illegible] Er bestaat dringende noodzakelijkheid af te wij[illegible] van den regel, om eene begrooting voor één [illegible] aan te nemen.

De heer *Hugenholtz* heeft bedenkingen tegen [illegible] aanbevolene maatregelen in 't midden gebragt, verlangd, dat zij den toekomenden minister niet [illegible] leiddraad mogen worden opgelegd. De heer *G*[illegible] heeft de verwerping van de ingediende begroo[illegible] betreurd, en gemeend, dat men alsnu, immers vo[illegible] eerst, minder heeft bekomen, dan men verlang[illegible] en dat men zich ten onregte door den indruk [illegible] het oogenblik heeft laten medeslepen; — dat, in[illegible] de afgetreden bewindsman zich met even veel [illegible] had weten uit te drukken, als de Minister van [illegible]log, toen deze van den tiendaagschen veldtogt spr[illegible] hij welligt nog minister zoude wezen.

De heer *Thorbecke* zegt dat de eerste Spr. [illegible] soort van instruktie voor den toekomstigen mini[illegible] van Marine heeft geleverd.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop ge[illegible]ten. — Artikelen 1 en 2 worden achtereenvolg[illegible] goedgekeurd.

Hierna wordt het geheele ontwerp tot voorloo[illegible] vaststelling van het hoofdstuk van Marine voor 18[illegible] met algemeene stemmen *aangenomen.*

Vervolgens zijn de algemeene beraadslagin[illegible] aangevangen over het ontwerp van wet tot vasts[illegible]ling van de middelen.

De heer *Zylker* spreekt tegen de staats-lote[illegible] als onzedelijk, en tot misbruiken aanleiding geve[illegible] Doch behalve dien acht hij het belastingstelsel [illegible] zich zelve verderfelijk, en ook andere belasti[illegible] onzedelijk; zoo mag de vrijheid van arbeid [illegible] worden belemmerd. De buitenlandsche fabrik[illegible] wordt op onze markten voor de binnenlandsche [illegible] voorregt, ten gevolge van de belemmeringen [illegible] hinderpalen die in het accijnsstelsel voorkomen. [illegible] levensbehoeften moeten daarom het eerst ontlast [illegible]

De heer *Hengst* is ook tegen de wet, als zij[illegible] hij ook voortdurend tegen het accijnsstelsel en te[illegible] de staats-loterij. Ten slotte spreekt hij over de [illegible]maniale preostatiën en hetgeen te dien aanzien [illegible] verbetering kan leiden.

De heer *v. Lennep* zegt, dat er overeengekom[illegible] is, om alles, wat de belastingen betreft in *statu* [illegible] te laten, anders zou ook hij in breede ontwikkel[illegible] zijn getreden ten aanzien van het vraagstuk der [illegible]terij. Hij geeft zijne verwondering te kennen, [illegible] de minister of een ontwijkend of geen antwoord [illegible] de vragen desaangaande heeft gegeven. Sp. wijst [illegible] de plannen tot verbetering door den heer *Me*[illegible] bekend gemaakt.

De *Minister van Financien* zegt, dat hij in [illegible] tweede helft van het jaar zeer weinig tijd tot nade[illegible]ken heeft, daar zijn tijd dan door de begrooti[illegible] wordt ingenomen. Verbeteringen aan de Loterij a[illegible] te brengen heeft zijne bezwaren, eene hoofdkl[illegible] betreft het verhuren van loten, en deskundigen zij[illegible] het daarover nog niet eens. Afschaffing zou [illegible] klandestine loterijen aanleiding geven. De zaak [illegible] overigens worden overwogen. Het voorstel van [illegible] *Meijer* is reeds sedert 40 jaren aangeboden, geen [illegible] der vorige ministers heeft daarop regard geslagen. Op de aanmerkingen over de belastingen in het [illegible] algemeen zal de minister thans niet antwoorden; de [illegible] eigenaardige tijd daartoe is na het reces, als alle [illegible] voorstellen daartoe worden in behandeling genomen. Z. Exc. verklaart, „dat wanneer de politieke toestand zich, met betrekking tot ons vaderland, niet bedenkelijker mogt voordoen dan nu, dan het voornemen der Regering is, om na het reces hare denkbeelden in een geformuleerd voorstel aan de Kamer mede te deelen, waaruit dan blijken zal, in hoe ver aan het voornemen der Regering, den 17 November te kennen gegeven, ten meesten nutte van het land gevolg zal kunnen gegeven worden."

De heer *v. Nispen v. Sevenaar* verheugt zich over het laatst gesprokene. — Ook in diezelfde rigting drukt de heer *Mackay* zich uit. Alleen voegt deze er bij, dat de vrees voor klandestine loterijen geen reden opleveren mag om de loterij te laten bestaan.

De heer *v. Hoevell* zal de daden der Regering afwachten; hij verheugt zich niet in de toekomst. Hij wenscht eerst te zien welk standpunt door de Regering zal worden ingenomen, in het belang van het Vaderland.

De *Minister van Buitenl.* zegt: reeds bij de aanbieding der begrooting heeft de regering zelve op de noodzakelijkheid tot vermindering van lasten gewezen. Den 17. November jl. heeft zij de rigting aangegeven, waarin zij wenschte te handelen, zoo de om-

digheden dit toelieten. Toen was echter de tijd nog niet daar, om te verklaren wat de Regering heeft gedaan. Men stelle zich echter niet voor, dat de Regering van denkwijze is veranderd.

De heer *van Nispen* toetst de verklaring van de Regering van 17 Nov. aan die van heden, en zegt, dat hij dan alle reden heeft, om zich voorloopig te verheugen. — Over die verklaringen wordt nog het woord gevoerd door de heeren *Thorbecke*, *v. Hoëvell*, *v. Nispen*, *de Poorter* en de Ministers van Buitenl. en Financien, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten worden.

Bij de behandeling der onderdeelen heeft de heer *v. Lijnden* nog gesproken over het misbruik van sterken drank. Hij zou zeer wenschen eene verhooging van den accijns op het gedistilleerd, of eene navolging der wetten van Engeland en Amerika, in het belang van de zedelijkheid der natie.

In stemming gebragt is de wet op de middelen *aangenomen* met 47 tegen 13 stemmen. — Tegen de heeren: *van der Veen*, *Zijlker*, *Dullert*, *Hagenholtz*, *van Eck*, *van Hoëvell*, *Jespers*, *Thorbecke*, *Anemaet*, *van Wintershoven*, *Hengst*, *de Lom*, *de Berg* en *Strens*.

De heer *Dullert* stelt voor, dat de kamer den duur van het reces bepale; somt op, welke zaken nog aanhangig zijn, waarna hij in bedenking geeft het reces tot 6 februarij te bepalen.— De heer *Hugenholtz* wenscht den dag der bijeenkomst te bepalen op 13. Febr. De heer *Gevers* wenscht den voorzitter niet te binden.

Het eerste voorstel wordt verworpen, het tweede aangenomen, zoodat de zittingen den 13 Februarij aanstaande, zullen worden hervat. (*)

(*) Gister hebben wij aan bijna al onze geabonneerden, afzonderlijk kennis gegeven, o. a. van de aanneming der begrootingswet op de Marine en der wet op de Middelen.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 7 December.

Gister heeft de Porte het stellige bevel aan *Omer Pacha* gezonden, om zich met het grootste deel van zijn leger naar de Krim in te schepen. Er zijn dadelijk naar Varna en Baldjick transport schepen gezonden, om de troepen in te nemen. *Ismaïl Pacha* is tot *Kaïmakan* of plaatsvervanger van den opperbevelhebber aan den Donau benoemd. *Ismaïl* is de bekende, dappere en kundige verdediger van Kalafat, die door de Porte was benoemd tot opperbevelhebber der Turken in Azie, maar die wegens ongesteldheid nog niet derwaarts was kunnen vertrekken.

Prins *Napoleon* was voornemens geweest gister naar de Krim terug te keeren, maar hij is ingestort en de geneesheer dr. *Levy* heeft zich ten stelligste tegen zijn vertrek verklaard. Zoodra er iets belangrijks zal ondernomen worden is de prins echter in elk geval voornemens naar zijn post terug te keeren.

Generaal *de Montebello* is met dépêches voor den prins en generaal *Canrobert* hier aangekomen en gister naar de Krim vertrokken.

Slecht weder moet het verder opstellen der stukken geschut voor Sebastopol van den 28. Nov. tot den 3. Dec. hebben belemmerd. De Russen, zegt men, lijden veel zoowel in de vesting als in het leger van de Krim; ook de toestand der Turken in de Krim is wat de gezondheid betreft veel minder gunstig dan die van de Westersche troepen. De cholera heerscht weder onder de Turken.

DUITSCHLAND.

WEENEN 16 December.

Men beweert thans, dat het geheim artikel van het Decemberverdrag belangrijker is, dan men giste. Pruissen is verzocht toe te treden, en terwijl van de eene zijde wordt gezegd, dat het niet zal toetreden, gelooft men van een anderen kant, dat de Westmagten waarschijnlijk geen afzonderlijk verdrag zullen willen sluiten met Pruissen, en dat het dan wel zal moeten toetreden tot dat van 2 Dec.

Men zegt, dat evenwel een Russiesch diplomaat dezer dagen gezegd heeft: „Waartoe wil men de toetreding van Pruissen? Verlangt men werkelijk den vrede? Om een eervollen vrede te sluiten, daartoe is zelfs de toetreding van San Marino niet noodig. Of wil men aan Rusland een onteerenden vrede opleggen? Noch het verbond van Pruissen, noch dat van geheel Europa kan er toe leiden, dien door Rusland te doen aannemen, ten zij het in den strijd het onderspit delft. Maar dan ook is het niet den vrede, maar den oorlog dien men wil." — Bijna hetzelfde wordt door de diplomaten der Westmagten van Rusland gezegd, als er sprake is van minder decisieve aanneming der 4 voorwaarden door den Czaar!

Het *J. de Fr.* zegt omtrent het verdrag, dat de Czaar over den oorlog en vrede kan beslissen. Maar de Czaar kan de voorwaarden van 2 Dec. niet aannemen, beweert men. Evenzeer heeft men in der tijd gezegd, dat Rusland de vorstendommen niet kon verlaten, omdat de Czaar die eenmaal ten pand had genomen, en hij heeft ze toch verlaten; evenzeer heeft graaf *Nesselrode* de 4 voorwaarden eerst onvereenigbaar genoemd met de eer van Rusland, en thans heeft het hof van Petersburg alom verklaard, dat het ze aannam. Ongelukkig is die aanneming thans te laat gekomen. De 4 voorwaarden, die zeer elastiesch waren gesteld, hebben sints het vergoten bloed een ernstiger uitlegging verkregen. Thans kan Rusland weder kiezen, maar de houding van Pruissen zal op die keuze van grooten invloed wezen. Als Pruissen tot het verdrag toetreedt, dan zal Rusland zich tegenover geheel Europa bevinden, en, zegt het blad, een vorst, zoo hoog geplaatst als keizer *Nikolaas*, hecht te veel aan zijn geweten en aan de verantwoordelijkheid, die hij voor de toekomst draagt, dan dat men mag veronderstellen, dat hij om toorn of spijt voor één punt in 't zuiden van zijn rijk zijne uitbreidingen, sints 150 jaar verkregen, zal in de waagschaal stellen in een oorlog tegen geheel Europa. Is Pruissen en dientengevolge de Bond wijfelend, dan is de oorlog in al zijne uitgebreidheid te voorzien, en dan zal Pruissen, later medegesleept, toch te laat komen, om zijne belangen goed te doen gelden, te laat voor zijne waardigheid, te laat om den vreeselijken strijd te voorkomen, te laat misschien om het Duitsche vaderland er voor te vrijwaren op nieuw het strijdperk voor Europa te worden!

Men meldt uit Galatz van den 15. December: Een detachement kozakken is in het gezigt van de Oostenrijksche troepen den Pruth overgetrokken, en heeft de fourage der kavallerie vernield.

— 20 *Dec.* Met, 5 pCt. $82^7/_8$; $4^1/_2$ pCt. 72; Wiss. op Lond. 3 m. 12,17; Goud 32; Zilver $27^3/_4$.

BERLIJN 19 December,

Gister heeft de Eerste kamer een voorstel aangenomen van den graaf *Itzenplitz*, betreffende de opheffing van al de artikelen der Grondwet, die aan de burgers de vrije beschikking hunner eigendommen waarborgen, en die de heerlijke en andere diergelijke regten afschaffen. De Tweede kamer zal voorzeker geen dezer reaktionnaire maatregelen goedkeuren; maar evenmin zal de 2e kamer bij de regeling van de policie- en gemeenteverordeningen op de toestemming van de 1e kamer kunnen rekenen, tenzij de Rijks-onmiddelbaren, die nog geene zitting hebben genomen de meening van graaf *York* mogten toegedaan zijn, dat eene Pairskamer niet moest strekken, om de ultra-reaktionnaire pogingen van den kleinadel te schragen.

— In het geheele gebied van den Duitschen Bond wordt een deel van het Bondskontingent mobiel gemaakt.

BERLIJN, Woensdag 20 December.

Men verzekert, dat als de zending van den heer *d' Usedom* te Londen vervuld is, hij zich waarschijnlijk naar Parijs zal begeven. Men zegt, dat zijne zending ten doel heeft bijzondere schikkingen, welke Pruissen met de Westmagten poogt te treffen.

HAMBURG 18 December.

Het Engelsche kabinet heeft, in de zekere verwachting van de aanneming door het Parlement van de wet op de aanwerving van vreemde troepen, in de noordelijke staten van Duitschland reeds aan zijne agenten de noodige instruktiën gegeven, om staten op te maken, betreffende het aantal manschappen, dat zij zouden kunnen leveren. De Britsche regering rekent vooral op het vroegere Sleeswijk Holsteinsche leger, en zoekt reeds de toestemming van Denemarken tot de aanwerving er van. Mogt dit niet worden goedgekeurd, dan zal men naar Hamburg zamenroepen allen, die door de premien van Engeland worden uitgelokt.

ENGELAND.

LONDEN 17 December.

Het huis der Lords heeft na levendigen tegenstand de eerste lezing goedgekeurd van de wet op de aanwerving van 10,000 man vreemde troepen. Die wet zal in het Lagerhuis veel sterkeren tegenstand vinden; de regering oordeelt de wet als nuttig, omdat ze dadelijk een korps geoefende soldaten zal leveren, en raadzaam, omdat voor minder geld zulk een korps uit den vreemde kan genomen worden, terwijl die vreemde troepen aan Engeland steeds goede diensten hebben gedaan. De eerste vreemde troepen in Engelsche dienst waren de Hollanders, die *Willem III* medevoerde, waarmede hij de vrijheden van Engeland vestigde, want de enkele benden partijgangers onder *Cromwell* kan men niet medetekenen. Na dien tijd is er geen oorlog door Brittanje gevoerd, of het had vreemde troepen in dienst. In 1745 had men weder Hollandsche troepen tegen de invallen der Schotsche Bergbewoners; in 1755 werden subsidiën betaald aan Rusland en Hessen; in 1756 stelde *Fox* de in dienst neming voor van Hannoversche en Hessiesche troepen, en *Pitt*, die den maatregel had bestreden, volgde zelf het voorbeeld in den Amerikaanschen oorlog. In 1794 had Engeland 5,000, in 1804 10,000 en in 1806 16,000 man vreemde troepen in dienst. Toen had Engeland daarenboven een groot Engelsch leger. Men ziet het, de in dienst neming van vreemde troepen is hier zeer inheemsch en de sterke tegenstand moet dus thans eenigzins verwonderen.

Wat echter voor het Engelsch leger hoog noodig wordt is eene hervorming; thans zijn het alleen de aanzienlijke huizen, die officiers aan het leger kunnen leveren, en bij het kostbare leven, dat die officieren daardoor kunnen leiden, wordt het zeer bezwaarlijk ook voor de soldaten officiersplaatsen te openen, zooals thans in de Krim is geschied. Het stelsel van Engeland, om zijne soldaten alleen te verkrijgen door hunne diensten te huren, is zoo in strijd met de inrigting van het militaire stelsel van geheel Europa, dat het op den duur onhoudbaar schijnt.

Sir *Napier* is onder luide toejuichingen te Spithead maandag aan land gestapt. De kaaijen waren vol met menschen. Na een dejeuner te hebben gebruikt is de admiraal naar Londen vertrokken.

Op de meeting van Manchester tegen de vredelievende stellingen van den heer *Bright* bijeengeroepen, heeft deze niet alleen verklaard bij zijn vrede-stelsel te blijven, maar was de tegenstand tegen zijne beginselen niet algemeen. Op de *league* klub heeft de heer *Bright* weder alleen zijne toejuichers gevonden.

LONDEN, Dingsdag avond 19 December.

Het Hoogerhuis heeft heden eene korte zitting gehouden. Lord *Aberdeen* heeft geweigerd, een dag te bepalen om den Hemel te danken voor de overwinningen door de Engelsche wapenen bevochten.

De wet nopens de militie is door het Huis der Gemeenten, alwaar dezelve voor de derde maal is gelezen, aan het Hoogerhuis ingediend.

In de laatste zitting heeft de heer *Gladstone* geweigerd, om eene wet voor te dragen, waarbij de successie-regten worden vrijgesteld der goederen van de in den tegenwoordigen oorlog gesneuvelde militairen.

Lord *John Russell* heeft gezegd, dat Frankrijk steeds verklaard heeft gereed te zijn, om naar het oorlogstooneel te zenden zoo vele troepen als de transportmiddelen zouden toelaten, en dat het Engelsche gouvernement nimmer het denkbeeld gehad heeft om daarvoor subsidie aan Frankrijk te betalen. Deze verklaring is met algemeene toejuiching ontvangen.

Die minister heeft daarop het woord gevoerd om de tweede lezing te ondersteunen nopens de werving van vreemde soldaten, en heeft van dien maatregel eene kabinets kwestie gemaakt. Sir *E. Bulwer* heeft voorgesteld om die wet 6 maanden uit te stellen, gelijkstaande met hare verwerping. De heer *Gibson* heeft dien maatregel bestreden, en de heer *Sidney Herbert*, sekretaris van oorlog, dien verdedigd.

LONDEN Woensdag morgen 20 December.

De zitting van het Huis der Gemeenten is geëindigd. Het laatste gedeelte der beraadslaging is niet minder levendig geweest dan het begin. Lord *Stanley* heeft de aandacht gevestigd op het stilhouden door het gouvernement van den maatregel, die als het ware als kontrebande in het Parlement is gebragt.

Lord *Palmerston* heeft zijne bevreemding te kennen gegeven over den tegenstand, welke de eerste maatregel, door het gouvernement voorgesteld tot voortzetting van den oorlog, ondervindt, en dat wel na de verwijtingen over het niet krachtig voortzetten van den oorlog. Hij beweert, dat de geschiedenis dien maatregel regtvaardigt.

De heer *D'Israëli* heeft geantwoord, dat vroegere gebeurtenissen niet op de tegenwoordige konden worden toegepast; dat de Hanoveranen en Brunswijkers, in de oorlogen van het begin dezer eeuw aangeworven, bondgenooten waren, maar geen huurlingen.

Lord *John Russell* eindigde met te zeggen, dat de vanen van Frankrijk en Engeland alle zwarigheden van den tegenwoordigen oorlog zouden te boven komen.

Bij de stemming is de tweede lezing doorgegaan met eene meerderheid van 39 stemmen; nl. 241 voor de 2e lezing, en voor de verdaging 202 stemmen.

— 20 *Dec.* Gec. $91^3/_8$; Sp. 1 pCt. $18^7/_8$; 3 pCt. $38^3/_4$; Mex. 21.

FRANKRIJK.

PARIJS 19 December.

De beurs blijft onder den indruk van de als bijna zeker aangekondigde leening, en de fondsen zijn er dalende door.

Verder heeft men zich hier heden bezig gehouden met de boodschap van president *Pierce*, met de kabinetskwestie van het Engelsche ministerie en met de twijfelzucht van Pruissen, dat geslingerd wordt tusschen de eischen der belangen van land en volk en die der familiebanden der souvereinen van Rusland en Pruissen.

— Bij de teraardebestelling van den heer *Leon Faucher* heeft men wederom een tal van Frankrijk's meest bekende staatkundige en wetenschappelijke mannen vereenigd gezien, als daar zijn de heeren *Thiers*, *Guizot*, *de Salvandij*, *Cousin*, *Mignet*, *Odillon Barrot*, *Dufaure*, *Beugnot*, *Villemain*, *Berryer*, *de Riancey*, *M. Chevalier*, *de Flavignij*, enz.

PARIJS, Woensdag 20 December.

De *Moniteur* deelt heden morgen de bekendmaking mede van de opheffing der blokkade van de Russiesche havens in de Oostzee.

Depêches van Sebastopol van den 13. Dec. zeggen, dat, sedert de laatste berigten, voor die plaats tot op dien dag niets van aanbelang is voorgevallen.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:
C. G. LENTZ, Gep. 1e Luit. van het O. I. L.
met
M. H. DE JEEGER.
Utrecht, 20 December 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 66 jaren, GESINA CLASINA ARBMAN, Weduwe van JACOB DE HOOP, hartelijk betreurd door hare nagelatene betrekkingen.
Utrecht den 16. December 1854.

WORDT IN HUUR GEVRAAGD.

*** Tegen Mei aanstaande of vroeger wordt in **Huur** verlangd een welingerigt droog en zuiver HUIS, voorzien van alle noodige vereischte gemakken, met Tuin of groote Plaats, op een fatsoenlijken en vrolijken stand. Reflecterenden adresseren zich franco met opgave van stand en huurprijs onder letter M. aan het bureau dezer Courant.

*** Tegen Mei of vroeger, worden op een' vrolijken stand binnen Utrecht, aan een' Heer, of Heer en Dame, in een stil gezin, **in Huur** aangeboden **3** à **4** GEMEUBILEERDE KAMERS, met het gebruik van een' grooten Tuin. Des verkiezende ook Kost en gezellig verkeer. — Informatiën te verkrijgen, met *franco* brieven, onder letter W. bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, in de Lijnmarkt.

FRANKEN. GULDENS. PONDEN!
S. HEEFT ZE.
M. WEET HET.
VIRTUS NOBILITAT.
ROEL. ER BUITEN.
DE DAG. AANBREKEN DOET HIJ EENMAAL.

*** HENDRIK VAN SANTEN, Mr. Timmerman aan de Bilt, berigt zijne geëerde begunstigers dat het quiteren van Rekeningen zijner Affaire, vroeger abusievelijk door hen, die met hem werkten, geschiedde, doch zulks van af heden door hem *zelven* en *alleen*, als houder van het patent, zal worden verrigt. Blijvende hij tevens zich in Uwe gunst aanbevelen.
De Bilt, H. VAN SANTEN.
16 December 1854.

*** De BEHANGERS AFFAIRE, tot heden uitgeoefend onder de firma A. VAN MAANEN, zal, met behulp van eenen deskundigen, door mij en mijne kinderen, onder dezelfde firma worden voortgezet. Ik hoop, mij met hetzelfde vertrouwen vereerd te zien, dat mijn dierbare man zoo lang heeft genoten.
Utrecht, G. M. GÖTZ,
20 Dec. 1854. Wed. A. VAN MAANEN.

*** De ondergeteekenden hebben de eer kennis te geven, dat het leveren van Plaatsvervangers en Nummerverwisselaren voor de Nationale Militie, door wijlen haar Vader, en overleden Echtgenoot *J. Scherff*, sedert eene reeks van vijftig jaren uitgeoefend, op denzelfden voet zal worden voortgezet, onder de firma van J. EN J. C. SCHERFF; belanghebbenden worden uitgenoodigd, zich te vervoegen aan het Kantoor op de *Vuilesloot.*, wijk G. No. 469 te Utrecht.
De Wed. J. SCHERFF.
J. C. SCHERFF.

OESTER, ZALM en KASTANJES BERIGT.

*** A. VAN BROEKHUYZEN, in de Lijnmarkt te Utrecht, heeft heden weder aangekregen eene lading ZEEUWSCHE en TEXELSCHE, groote, blanke, gespoende en frisch gevangene OESTERS, en dito COR OESTERS, vette gerookte WINTERZALM, opregte ENGELSCHE BOKKING en dito SPROT, opregte BERGSCHE ANCHOVISCH, BOOTSMANS WINTERHARING, fijne en dito GEMARINEERDE, beste blanke gebeukt-LENG en ROND STOKVISCH, groote uitgezochte SPAANSCHE KASTANJES à 10 en $12\frac{1}{2}$ Cent per 5 onc, MALAGA CITROENEN à 3 en 4 gulden per 100, CINAASAPPELEN, en alle soorten van MINERALE WATEREN, echt BITTERWATER en fijne ENGELSCHE BIEREN.

Voor Godsdienstige Huisgezinnen met Kinderen

is door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, uitgegeven en algemeen verzonden:

NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK
VOOR
HUISGEZINNEN,
VOORAL INGERIGT NAAR DE BEHOEFTEN VAN
KINDEREN EN EENVOUDIGEN.

576 bladz. compressen maar duidelijken druk, met vignet, in fraaijen linnen band:
PRIJS *f* 3,50.

Onder de vele bestaande Godsdienstige Dag- en Huisboeken, is er geen dat zoo doelma[tig] aan de behoeften voldoet in het houden van eene korte en bevattelijke huiselijke godsdienst-oefening, vooral aan de ontbijt-tafel, als dit NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK, dat do[or] achttien van onze voornaamste Vaderlandsche Godgeleerden werd zamengesteld. — Als g[e]schenk tegen de aanstaande jaars-verwisseling is het bijzonder aan te bevelen. In de mee[ste] Boekwinkels zijn Ex. ter inzage te bekomen.

*** In de Fabriek van ROIJAARDS en Comp. worden gevraagd, tegen Januarij a. s. VIER JONGENS, tusschen de 12 en 18 jaren oud, om aldaar werkzaam te zijn.

*** H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, geeft uit:

VERSPREIDE GEDICHTEN
VAN
A. VAN DER HOOP, Jr'sZn.

Gr. 12°. Met Portret; in linnen prachtband, verguld op snede . . . . *f* 2.50.

Nog weinige Ex. zijn voorhanden van:

BALLADEN en GEDICHTEN
DOOR
S. J. VAN DEN BERGH.

Gr. 12°. Met Vignet, in linnen band . *f* 2.60.

*** Door den Boekhandelaar H. KUIPERS, te Leeuwarden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

HENDRIK VOES.
EEN TAFEREEL
UIT DE
GESCHIEDENIS DER MARTELAREN
VOOR DE
EVANGELISCHE GODSDIENSTVRIJHEID
(1522—1523.)
HERINNERD DOOR
W. B. J. VAN EYK,
Theol. Doctor en Predikant te Hindeloopen.
OPGEDRAGEN AAN DEN DICHTER
S. J. VAN DEN BERGH,
Ridder der Orde van de Eikenkroon, enz.
Geïllustreerd door
CH. ROCHUSSEN.

Gebonden in heel linnen band met vergulden stempel. *f* 2.90.

*** *Boekh. van* W. E. J. TJEENK WILLINK *te Zwolle:*

A. D. THAER, **Grondbeginselen v. d. Wetenschappelijken Landbouw,** bewerkt door F. C. ENKLAAR. — Compleet in 4 Dl. (ruim 1900 Blz.), 12 uitslaande Tabellen en 10 Platen. *f* 17,00.

Dit voor elken denkenden landbouwer onmisbare werk, het meesterstuk van den zoo algemeen beroemden en scherpzinnigen Hoogleeraar van *Moglin*, behandelt achtereenvolgens:

1°. De grondvesting.

2°. De oeconomie, of de leer der onderlinge verhoudingen der inrigting en van het bestuur van een bedrijf.

3°. De agronomie of de leer der bestanddeelen, physische eigenschappen, der beoordeeling en waardering van den grond.

4°. De agricultuur of de leer van de toebereiding van den grond.

6°. Plantaardige productie. — *a.* De graansoorten. — *b.* De peulvruchten. — *c.* Handelsgewassen. — *d.* De teelt der voedergewassen. — *e.* Voederkruiden.

6°. De veeteelt.

Verscheiden herdrukken in het Hoogduitsch en vertalingen in de meeste levende talen van *Europa*, getuigen de algemeene belangstelling en daarzame bruikbaarheid van dit veelomvattend Werk. De Nederduitsche vertaling is bijna uitverkocht.

Levensbeschrijving van A. D. THAER, door W. KÖRTE. — 241 Blz. *f* 2.—

HAUBNER'S **Gezondheidsleer der Landhuishoudelijke Huisdieren,** bewerkt door E. C. ENKLAAR. — Compleet in 2 St. (ruim 600 Bladz.) — *Prijs f* 5.—

INHOUD: De gezondsleer. — Voedingsmiddelen. — De schadelijke eigenschappen en het bederf van het vo[e]sel en de gevaarlijke kruiden. — De dranken. — De cerijen. — De stallen. — De voeding, verzorging behandeling der fokdieren, der dragende en zooge[nde] moeders, der jongen, der arbeidende dieren, van melkvee, van het mestvee en van het wolvee.

DE MOESTUIN, in Maandelijksche t[oe]-uitoefeningen, naar M. DE DOMBASLE, door E. ENKLAAR.

Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer exempl. 25 Cts.

In verschillende Tijdschriften is deze practische hand[lei]ding tot den Moezerijbouw *uitermate* gunstig beoordee[ld] en als zeer nuttig en doelmatig aanbevolen.

PROEVE van een Leesboek over den be[oefe]deneerden Landbouw, ten gebruike der Dorpssch[olen] door E. C. ENKLAAR. *Vierde druk.* 30 Ct.

Bij 25 of meer exempl. 25 Ct.

Het verschijnen van dezen *vierden* druk, levert onwedersprekelijk bewijs, dat dit boekje eene voortdure[nde] goedkeuring mag wegdragen.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER MARKT [te] WIJK BIJ DUURSTEDE OP DEN 20. December 1854.

Tarwe van *f* 12,50 tot *f* 13,50; Rauwarige dito *f* 14,00 tot *f* 15,25; Rogge van *f* 9,25 tot *f* 10, Garst *f* 6,15; Boekweit van *f* 7,50 tot *f* 8,50; Paar[de]boonen van *f* 7,75 tot *f* 8,25; Haver van *f* 4,00 *f* 4,50; Groene Erwten van *f* 10,00 tot *f* 12,00. Bo[ter] van $42\frac{1}{2}$ tot 47 cts. de 5 Ned. onc. Hoendereije[ren] *f* 4,00 per 100 stuks. — Alles is tot ruim vorige prij[s] fiks opgeruimd.

Nijmegen den 18 Dec. Tarwe van *f* 12,00 tot *f* 14, Rogge van *f* 8,50 tot *f* 10,00; Gerst van *f* 6,00 *f* 6,50; Boekweit van *f* 7,60 tot *f* 8,80; Haver van *f* 3, tot *f* 4,25; Groene Erwten *f* 11,50; Graauwe Erwt[en] van *f* 10,00 tot *f* 11,00 — Aardappelen van *f* 2,20 *f* 2,70 het Ned. mud; — Boter van *f* 0,76 tot *f* 0,8[.] het Ned. pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Neder[landsch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Dec.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen
20	2	zzo.	1	752,21	34,7	— 2.3	0,96	0.3	Betrokken.
	10	wzw.	0	57,22	35,6		96	0.1	Idem; mist.
21	8	nw.	1	63,08	36,9		95	0.3	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 20 December 1854.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels van	tot	gebl.
NEDERLAND					
Werkel. Schuld. . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$59\frac{5}{16}$	$59\frac{1}{2}$	$59\frac{7}{16}$
dito dito	3	„	$70\frac{1}{8}$	71	$70\frac{7}{8}$
dito dito	4	„	89	$89\frac{3}{16}$	$89\frac{1}{8}$
Amortisatie-Sijndicaat	$3\frac{1}{2}$	„	$86\frac{7}{8}$	87	87
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$99\frac{7}{8}$		
dito Adm. te Lond..	$4\frac{1}{2}$	„	$85\frac{1}{2}$		
Certific. van Assign.	6	„	$56\frac{5}{16}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		*f*	$138\frac{1}{2}$		
Obligatien.	4	pCt.	$65\frac{5}{8}$		
SPANJE.					
Obligatien	1	pCt.	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$
dito	3	„	$37\frac{1}{2}$		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$33\frac{1}{2}$	$33\frac{5}{8}$	$33\frac{9}{16}$
Bewijzen Coupons . . .			$5\frac{5}{16}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	4	pCt.	$58\frac{1}{8}$		
Oblig. Metaliek . . .	5	pCt.	$62\frac{9}{16}$	63	$62\frac{7}{8}$
Oblig. N.	5	„	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{15}{16}$	$72\frac{7}{8}$
dito dito La B. . . .	5	„	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{15}{16}$	$72\frac{7}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$31\frac{15}{16}$	$32\frac{1}{16}$	
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	„	$48\frac{5}{16}$		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$36\frac{13}{16}$	$36\frac{7}{8}$	
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	$4\frac{1}{2}$	pCt.	$66\frac{1}{2}$		
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{2}$	„	$15\frac{3}{8}$		
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{5}{8}$	
Noord-Amerik Am. Bank-act.			$3\frac{1}{4}$		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.